

I anledning af det stillede spørgsmål har Industriministeriet oplyst, at der ifølge den seneste opgørelse – dateret januar 1983 – er placeret ordrer hos dansk industri for i alt 1452,6 mill. kr. målt i januar 1975-prisniveau svarende til ca. 54 pct. af »procurement value« (anskaffelsesprisen), heraf er de 80 mill. kr. i forbindelse med leverancer til 3. lande.

Med hensyn til artiklens referat af Ingmar Dørfers udtalelser om udbyttet for norsk og dansk industri kan Industriministeriet bekræfte, at omfanget af kompensationsordrerne til dansk industri på det tidspunkt, hvor Dørfers bog gik i trykken, var som omtalt af Dørfers. I øvrigt bemærker Industriministeriet, at udbyttet for dansk industri ikke kun måles i kroneværdien af kontrakterne, men også i den udvikling, de deltagende virksomheder har gennemgået i forbindelse med F-16 produktionen, ikke mindst på ledelsesplan. Det er Industriministeriets opfattelse, at de deltagende virksomheder har været tilfredse med F-16 programmets industrielle del.

Artiklens oplysning om, at det har været 50 pct. dyrere at købe F-16 med medproduktion, end det ville have været at købe direkte fra USA, forekommer Industriministeriet overdrevet. Naturligvis er det som regel dyrere at splitte produktionen op på flere produktionssteder; det kræver ekstra værktøj, flere transportomkostninger og flere administrationsomkostninger, men næppe i den omtalte størrelsesorden.

Industriministeriet har endelig oplyst, at det af den oprindelige kontrakt mellem General Dynamics og den amerikanske regering kan udledes, at medproducerede fly ikke bør koste mere end 135 procent af amerikansk producerede fly.

De i artiklen nævnte beregninger synes alene udført til amerikansk brug og tager således ikke i tilstrækkeligt omfang hensyn til udviklingen i valutakurserne. Som et resultat af den europæiske medproduktion har Danmark kunnet betale en væsentlig del af flyenes anskaffelsespris i dansk og anden europæisk valuta. Som følge af fordyrelsen af amerikansk valuta i forhold til danske kroner spiller dette forhold en betydelig rolle. Det forudsættes i denne forbindelse, at det tidsmæssige betalingsforløb ved en direkte levering fra USA (uden europæisk medproduktion) ikke ville have afvejet meget fra forløbet under det nuværende projekt.

Ved en vurdering af merprisen ved en national medproduktion må man foruden den

udviklingsmæssige og beskæftigelsesmæssige side også tage i betragtning, at en stor del af beløbet er vendt tilbage til statskassen i form af direkte og indirekte skatter og afgifter, hvortil kommer den generelle fordel ved, at ikke alle betalinger skal ske i udenlandsk valuta.

I avisartiklen opereres med begrebet »omregnet i dagens priser«. Dette begreb er i forhold til F-16-anskaffelsen uden relevant mening, idet leverancen betales i fællesskab af samtlige konsortiedeltagere og i den takt, der er behov for pengemidler til produktionens gennemførelse. Betalingerne finder således sted fortløbende og i forhold til prisniveauet på betalingstidspunktet. Den endelige gennemsnitlige stykpris for de leverede fly kan først beregnes, når produktionen af de først bestilte fly (i alt 998 stk.) er afsluttet, men der er ikke i dag noget, der tyder på, at prisen ikke kan holdes under den aftalte højeste gennemsnitspris på 6,091 mio. dollars i prisniveau januar 1975.«

Jeg kan henvise hertil samt til Akt 305 af 27. april 1977 og kan på baggrund heraf konstatere, at ovennævnte diskussion af merprisen i 1983 ikke synes at have taget udgangspunkt i industrialiseringsomkostningerne, men i de samlede meromkostninger, der er forbundet med flyenes produktion i Europa.

#### Spm. nr. S 2471

Til forsvarsministeren (24/8 95) af:

**Frank Aaen (EL):**

»Er Folketinget på noget tidspunkt gjort opmærksom på, at der i diskussioner mellem regeringerne om F-16-projektet før kontraktunderskrivelsen åbent blev talt om en merpris på mellem 10 og 30 pct. som følge af medproduktionen sammenlignet med et rent køb?«

#### Svar (4/9 95)

**Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):**

Kontrakten om anskaffelse af 58 F-16 fly, heraf 10 i option, blev underskrevet den 4. maj 1977.

Forud herfor blev anskaffelsen drøftet i Folketinget

– ved en forespørgselsdebat den 11. marts 1975